

4.2.4. Stöd för lärande och specialundervisning vid Pargas svenska gymnasium

Stödåtgärder, specialundervisning och information om dessa till studerande samt vårdnadshavare

I Pargas svenska gymnasium har alla studerande möjlighet till stöd för lärandet utgående från sina individuella behov. I inledningen av studierna träffar specialläraren alla studerande i grupp, samt informerar dem om vilka stödåtgärder och specialundervisning som kan erbjudas. Inom studiehandledningen, på grupphandledarträffar samt vid behov inom olika läroämnen får de studerande information om stödåtgärder. Ämnesläraren, grupphandledaren och/eller studiehandledaren uppmanar den studerande att vid behov ta kontakt med specialläraren. Ett samarbete med övriga sakkunniga, t.ex. skolpsykolog, kurator, skolhälsovårdare och skolläkare, sker vid behov. De studerande och vårdnadshavare får av specialläraren via Wilma information om specialundervisning, stöd för lärande och specialarrangemang i studentexamensproven. Vad gäller specialarrangemang i studentexamensproven ger specialläraren information om tillvägagångssättet samt vilka utlåtanden som bör bifogas till ansökan.

Vårdnadshavarna får regelbundet under föräldramöten ta del av informationen om möjlighet till stödåtgärder och specialundervisning under gymnasietiden samt specialarrangemang i studentexamensproven.

Bedömning av behov av stödåtgärder och specialundervisning

Stöd för lärandet

Den grundläggande utbildningen ansvarar för att information överförs till andra stadiet och vid behov ordnas ett överföringsmöte. I gymnasiet fungerar specialläraren och/eller studiehandledaren som kontaktperson. I detta skede kan även enskilda samarbetssamtal ordnas med studerande och vårdnadshavare. Den studerande samt hans vårdnadshavare uppmanas att tala öppet med berörda om tidigare stödåtgärder samt deras inverkan så att stödåtgärder kan sättas in i gymnasiet i ett tidigt skede. Behovet av stöd följs upp

kontinuerligt under studierna av i första hand ämneslärarna, men även av specialläraren, studiehandledaren och grupphandledaren.

De studerande träffar specialläraren i grupp under det första studieårets första period. Alla studerande som inleder sina studier i skolan deltar i en kartläggning av läs- och skrivsvårigheter samt en kartläggning av matematiska färdigheter. Information om kartläggningen skickas via Wilma åt de studerande samt deras vårdnadshavare. Kartläggningen av läs- och skrivsvårigheter utförs av specialläraren och kartläggningen av matematiska färdigheter görs av ämneslärarna i matematik. På basis av resultaten kallar specialläraren vid behov studerande på individuella samtal samt en individuell kartläggning. Under det individuella samtalet diskuteras stödbehov samt tidigare stödåtgärder som den studerande tagit del av i grundskolan. Alla studerande har möjlighet att få ta del av sina resultat i kartläggningarna. Vid misstankar om övriga inlärningssvårigheter kontaktas studerandehälsovården.

Det konstaterade behovet av stöd kan grunda sig på resultaten i kartläggningar, den studerandes tidigare stödåtgärder samt den övriga personalens observationer.

Specialundervisning

Det är varje ämneslärares ansvar att iakttä de studerandes lärande och eventuella stödbehov under studierna. Då man märker att stödet för lärande inte nödvändigtvis är tillräckligt för den studerandes behov tar ämneslärarna utan dröjsmål upp frågan med den studerande och hans vårdnadshavare. Därefter tar ämnesläraren kontakt med specialläraren, studiehandledaren och grupphandledaren om den studerandes eventuella behov av specialundervisning. Också den studerande själv eller vårdnadshavaren kan uttrycka ett behov av specialundervisning. Behovet av specialundervisning bedöms genast då ett eventuellt behov framkommer.

Antecknandet av stödåtgärder och specialundervisning i den individuella studieplanen

Stödåtgärderna och specialundervisningen antecknas i den studerandes individuella studieplan i Wilma på den studerandes begäran. Specialläraren har en central roll vid planeringen av den studerandes stödåtgärder och handledningen av ämneslärare. Studieplanen öppnas av specialläraren i Wilma tillsammans med den studerande och i

samarbetet med vårdnadshavare i det fall att den studerande är läropliktig. Eventuella ändringar som sker i stödåtgärderna under studiernas gång antecknas i planen. Den studerande är ansvarig för att informera ämneslärare om stödplanen i de lärokurser där stödåtgärder behövs. Ämnesläraren dokumenterar aktuella stödåtgärder i den individuella studieplanen. Specialläraren följer i samarbete med ämnesläraren, grupphandledaren och studiehandledaren upp den studerandes studier samt stödåtgärdernas inverkan. Specialläraren är vid behov i kontakt med den studerande samt hens lärare. Den individuella studieplanen har en central roll i ansökan om specialarrangemang i samband med studentexamen.

Genomförande av stödet för lärande

Den studerande uppmanas att själv vara aktiv och öppen vad gäller de egna stödbehoven. Stödåtgärder genomförs under lektioner och som individuell handledning av ämnesläraren. Ämnesläraren ansvarar för att den studerande får tillräckliga studiestrategier i det egna ämnet. Vid bedömningssituationer samarbetar ämnesläraren med specialläraren. Stödåtgärder kan vara differentiering, stödundervisning, kompanjonlärarskap och stödkurser. Vid planering av stödåtgärder bör tas i beaktande att den studerande, trots sina inlärningssvårigheter, får tillräckligt med övning i de färdigheter som krävs i proven i studentexamen.

Individuella arrangemang i bedömningen kan innebära förlängd tid, tillgång till avskilt rum, möjlighet till att använda större textfont och/eller bildskärm samt muntlig komplettering. I bedömningen används mångsidiga metoder som preciseras i läroplanen. Metoderna planeras enligt den studerandes behov.

Genomförande av specialundervisning

Specialläraren ansvarar för specialundervisningen i enlighet med grunderna för läroplanen.

Beslut om specialundervisning

Innan man fattar beslut om specialundervisning har man mångsidigt prövat på olika former av stöd för lärande i gymnasiet och dessa har konstaterats vara otillräckliga.

Utgångspunkten är att man fattar beslut om specialundervisning tidigast under det första läsårets vårtermin. Med detta strävar man efter att gymnasiets personal har tillräckligt med tid att bekanta sig med den studerande och att uppgifterna om gymnasiestudiernas framskridande är tillräckligt täckande. Vid behov kan man emellertid fatta beslut om specialundervisning genast då gymnasiestudierna börjar, då det grundar sig på den studerandes behov av stöd som konstaterats under den grundläggande utbildningen.

Behovet av specialundervisning bedöms i situationer där metoderna för mångsidigt stöd för lärande har visat sig vara otillräckliga.

Enligt förvaltningsstadgar för Pargas stad fattar rektor förvaltningsbeslut om specialundervisning för studerande. Innan förvaltningsbeslutet fattas hörs den studerande och vårdnadshavare skriftligen via Wilma.

Uppföljning och utvärdering av specialundervisningen

Specialläraren följer regelbundet upp effekten av specialundervisningen i samarbete med den studerande och hans vårdnadshavare, vid behov tillsammans med ämneslärarna och grupphandledaren.

Genomförandet och effektiviteten av specialundervisningens stödåtgärder bedöms individuellt minst en gång per läsår. I uppföljningen deltar den studerande, specialläraren och grupphandledaren samt vid behov till exempel ämneslärare, studiehandledaren och eventuellt också personal från studerandevården. Dessutom uppdateras stödåtgärderna som antecknats i den personliga studieplanen varje läsår samt vid behov.

Ifall det inte längre finns behov av specialundervisning kan man upphäva den med ett nytt förvaltningsbeslut. Målet är att stödja den studerandes överföring tillbaka till det allmänna stödet då det är i enlighet med hans intresse.

Samarbete, ansvars- och arbetsfördelning i frågor kring stödåtgärder och specialundervisning

Alla berörda för ett tätt samarbete samt rådgör med varandra vid behov. En utförligare ansvars- och arbetsfördelning finns i Studerandevårdsplanen för Pargas svenska gymnasium samt Pargas stads handledningsplan.

Rektor:

- ansvarar för skolans stödarrangemang samt resursbehov
- skickar in de studerandes ansökningar om specialarrangemang i studentexamen till Studentexamensnämnden
- ansvarar för specialarrangemangen för berörda studerande i proven i studentexamen
- fattar förvaltningsbeslut om regelbunden specialundervisning samt dess avslutande

Studiehandledaren:

- beaktar den studerandes stödbehov vid handledningen av den studerandes val av studieavsnitt, studietid samt vid planering av studentexamen och fortsatta studier

Grupphandledaren:

- bistår studiehandledaren och rektorn i uppgörandet och uppdaterandet av den studerandes individuella studieplan bestående av den studerandes studieplan, plan för studentexamen samt plan för fortsatta studier och yrkeskarriär
- följer med sina studerandes studieframgång, frånvaro [\[1\]](#) och stödbehov
- för vid behov vidare information om den studerandes stödbehov till vårdnadshavare, lärare samt skolans personal
- för ett eventuellt bekymmer eller en eventuell oro på tal med den studerande och vid behov med vårdnadshavaren.[\[2\]](#)

Ämnesläraren:

- informerar om stödbehov till grupphandledaren och specialläraren

- informerar studerande om vilka stödåtgärder som erbjuds i de enskilda studieavsnitten/ämnena (t.ex. stödundervisning eller metoder vid bedömning)
- ger i mån av möjlighet och resurser^[3] stödundervisning i det egna undervisningsämnet
- handleder de studerande att utveckla sina studiefärdigheter och uppmuntrar dem att tillämpa ämnestypiska studiestrategier
- följer regelbundet upp de studerandes framgång i det egna ämnet och att de överenskomna stödåtgärderna verkställs i det egna ämnet
- dokumenterar de givna stödåtgärderna samt deras inverkan i den individuella studieplanen tillsammans med den studerande
- gör frånvaroanteckningar och andra anteckningar i studerandeadministrationsprogrammet i enlighet med skolans praxis

Specialläraren:

- kartlägger i samarbete med grupphandledare och/eller ämneslärare behovet av stöd vid inledning av studierna (bl.a. läs- och skrivsvårigheter)
- ansvarar för uppgörandet av individuella studieplanen för studerande
- informerar lärare, vårdnadshavare samt skolans personal om behovet av eventuella stödåtgärder
- deltar i planering av pedagogiska stödåtgärder samt i genomförandet av dessa
- deltar vid behov i samarbetssamtal tillsammans med den studerande och vårdnadshavare
- deltar i studerandehälsans möten samt vid behov i expertgruppsmöten
- träffar regelbundet studerande med behov av stödåtgärder, utvärderar behovet av stöd samt följer upp givna stödåtgärder under gymnasietiden
- handleder studerande till att förstärka sina studiestrategier och förmågan att ta ansvar för sitt eget lärande

- informerar studerande och vårdnadshavare om stödåtgärder och specialarrangemang i studentexamensproven
- fyller tillsammans med de studerande i ansökan om specialarrangemang till Studentexamensnämnden samt skickar dem vidare till rektorn
- sköter tillsammans med läraren som ansvarar för stödåtgärderna om att den studerande är medveten om att hen har möjlighet att få stödåtgärderna antecknade.
- informerar rektorn om behovet av beslut om specialundervisning.
- är delaktig i ansökandet av specialundervisning som grundar sig på förvaltningsbeslut genom att planera specialundervisningens stödåtgärder tillsammans med den studerande.
- ansvarar för bedömningen av behovet av stödåtgärder och planeringen av stödåtgärder som berör studerandet och påvisandet av kunskande för de studerande för vilka man har fattat förvaltningsbeslut om specialundervisning. Grupphandledaren koordinerar inte längre stödåtgärderna för de studerande som fått ett jakande förvaltningsbeslut.
- ger stödundervisning i enlighet med förvaltningsbeslutet, antecknar stödåtgärderna, följer upp och bedömer stödåtgärdernas effektivitet regelbundet.